

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117010907
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117010907.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci proti obžalovanému Y. Z., nar. XX.X.XXXX v O., trvale bytom T. O., adresa na doručovanie, O., N. X, trestne stíhanému pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Tr. zák., na verejnom zasadnutí, konanom dňa 22. augusta 2018, prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. januára 2018, sp. zn. 3T/81/2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie prokurátora zamieťa, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. januára 2018, sp. zn. 3T/81/2017, bol obžalovaný Y. Z. uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 26.10.2016 v čase o 12.00 hodine v predajni Tesco v Trenčíne, Belá číslo 6469 odcudzil z predajnej plochy 2 ks Loctile 60s 15g, 1 ks balenie 4x AAA Longlife Accu, 1 ks balenie BAT 4x AAA Longlife, 2ks Tesco čelovka 1w, 1 ks SAND SD ADAPT 64 GB, 1 ks SAND SD ADA PT 16 GB, v celkovej hodnote 60,72€, ktoré si vložil pod oblečenie a bez zaplattenia prešiel cez pokladničnú zónu, kde bol pracovníkom SBS zastavený a tomuto tovar dobrovoľne vydal, čím svojím konaním spôsobil spoločnosti Tesco Stores SR, a.s. Kamenné námestie číslo 1/A, Bratislava, IČO: 31 321 828 škodu na odcudzenom tovare vo výške 60,72 Eur, hoci bol blokom na pokutu nezaplattenú na mieste číslo XXXXXXXX zo dňa 10.10.2016 uznaný vinným za priestupok proti majetku podľa § 50 odsek 1 Zákona číslo 372/1990 Zbierky o priestupkoch v znení neskorších predpisov a odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu v Trenčíne číslo 4T 135/2015 zo dňa 09.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.02.2016, za prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona.

Okresný súd ďalej rozhodol, že podľa § 44 Tr. zák. pri tomto trestnom čine upúšťa od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43 Tr. zák., pretože pokladá trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T/135/2015 zo dňa 09.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 09.02.2016 a ktorým bol odsúdený podľa § 207 odsek 3 Tr. zák. s prihladnutím na § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák. a za použitia § 38 odsek 2 Tr. zák. a § 41 odsek 1 Tr. zák. a§ 43 Tr. zák. na ďalší úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a za súčasného uloženia ochranného ústavného psychiatrického liečenia podľa § 73 odsek 2 písm. c) Tr. zák. za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože v zákonnej lehote proti nemu písomne podal odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného proti výroku o treste. Následne prokurátor odvolanie písomne odôvodnil a uviedol nasledovné:

„Okresný súd v Trenčíne rozsudkom spisová značka 3T/81/2017 zo dňa 16.01.2018, uznal obžalovaného vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, avšak upustil od uloženia ďalšieho trestu.

Proti predmetnému rozsudku bolo dňa 17.01.2018 zahlásené odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Podľa názoru Okresného súdu Trenčín sú u obžalovaného splnené podmienky pre ukladania ďalšieho trestu, pretože obžalovaného odsudzuje za trestný čin, ktorý spáchal predtým než bol trest uložený mu skorším rozsudkom Okresného súdu Trenčín spisová značka 4T/135/2015 zo dňa 09.02.2016 vykonaný. Súd pokladá trest uložený mu týmto rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného za dostatočný. Obžalovaný sa riadne v súčasnosti podrobuje výkonu ústavného ochranného psychiatrického liečenia, ktoré mu bolo v tomto konaní uložené a navyiac je predpoklad, že v konaní Okresného súdu Trenčín spisová značka 4T/135/2015 bude súd rozhodovať o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, a tento si bude musieť ešte vykonať zvyšok nevykonaného trestu, a preto v zmysle § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia ďalšieho trestu.

S uvedenými argumentmi prvostupňového súdu sa však nestotožňujem, pretože ich považujem za vecne nesprávne, nekorešpondujúce s kritériami súdnej individualizácie trestu podľa § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona.

Obžalovaný bol v minulosti 5-krát súdne trestaný, z toho v dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín spisová značka 4T/135/2015 zo dňa 09.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.02.2016 pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona a prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu bolo podľa § 73 odsek 2 písmeno c) Trestného zákona uložené aj ochranné ústavné psychiatrické liečenie. Z výkonu tohto trestu bol odsúdený podmiennečne prepustený na základe uznesenia Okresného súdu Trnava dňa 19.08.2016 pod I spisová značka 34PP/106/2016, pričom mu bola stanovená skúšobná doba v trvaní 3 rokov. Žalovaného skutku v súčasnom konaní sa dopustil dňa 26.10.2016, teda počas plynutia skúšobnej doby z podmiennečného prepustenia. Mám za to, že vzhľadom na osobu obžalovaného je doterajší život, predchádzajúce odsúdenia ako aj na skutočnosť, že ostatný skutok spáchal v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, považujem rozhodnutie súdu o upustení od uloženia ďalšieho trestu za nedostatočné potrestanie. Poukazujem tiež na tú skutočnosť, že obžalovaný sa priebehu troch rokov trikrát dopustil trestného činu krádeže, jedná sa teda o špeciálneho recidivistu, u ktorého ani predošlé odsúdenia nevedli k náprave.

S poukazom na konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu, s prihliadnutím na povahu a charakter konania obžalovaného, možno konštatovať, že upustenie od uloženia ďalšieho trestu nezodpovedá zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, ani neodradzujú ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti neposilňuje pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto nemôže plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Na základe uvedeného odvolaciemu Krajskému súdu v Trenčíne navrhujem podľa § 321 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zrušiť v odvolaní napadnutej časti rozsudok Okresného súdu Trenčín spisová značka 3T/81/2017 zo dňa 16.01.2018 a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodnúť tak, že odsúdenému uloží podľa § 212 odsek 3, § 36 písmeno l/, § 37 písmeno m/, § 38 odsek 2 v dolnej polovici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.“

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. V písomnom vyjadrení uviedol nasledovné:

„Rozhodnutie okresného súdu považujem za zákonné a aj spravodlivé, ktoré pritom žiadnym spôsobom nepopiera princípy ukladania trestov.

Okresný súd si bol vedomý, že k spáchaniu žalovaného skutku prišlo v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia a túto skutočnosť aj v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza.

V tejto súvislosti si je potrebné uvedomiť, že podmienky na upustenie od uloženia trestu pri aplikácii súhrnného a ďalšieho trestu sú odlišné od podmienok upustenia od potrestania podľa § 40 TZ, alebo od podmienok umožňujúcich aplikáciu § 49 TZ. Podmienkou na to, aby sa súhrnný či ďalší trest neuložil (§ 44 TZ) je jedine a výlučne to, aby súd pokladal trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Ak ho súd (sudca) za takýto (dostatočný) pokladá, potom má nielen možnosť, ale aj povinnosť („Súd upustí...“) trest neuložiť.

Ako bolo obhajobou poukázané a súdom aj zohľadnené, v zmysle záverov znaleckého skúmania „rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obvineného tempore criminis síce vymiznuté neboli, avšak boli podstatne forenzne významne zmenšené, pričom zmenšenie týchto schopností bolo síce alkoholom potenciovane, avšak „zďaleka to nebol jediný dôvod zmenšenia či už rozpoznávacích alebo ovládacích schopností obvineného Y. Z.“

Y. Z. v čase spáchania činu trpel, v súčasnosti trpí a do konca svojho života bude trpieť bipolárnou afektívnou poruchou. Bipolárna afektívna porucha (BAP) je závažným duševným ochorením, ktoré v kontextuálnom rámci svojich príznakov užšie alebo širšie narúša názor pacienta na svoju osobu a na svoje reálne možnosti, a to v zásade v dôsledku patologických, často chronických výkyvov nálady (afektívna labilita) smerom do depresívneho syndrómu a vzápätí o istý čas do syndrómu mánie. Základom klinického obrazu bipolárnej poruchy je teda prítomnosť u jedného a toho istého pacienta v určitom časovom slede tak manických (hypomanických) epizód, ako aj depresívnych epizód.

Tieto výkyvy sú sprevádzané nadmernými zmenami nálad, vitality, psychických funkcií, a niekedy dochádza u chorého až k zlyhaniu svojho prirodzeného vykonávania sebe vlastnej sociálnej úlohy.

Áno, Y. Z. spáchal svoj čin v dobe podmienenečného prepustenia, a za toto bude prakticky neodvratiteľné sankcionovaný tým, že si tento svoj trest aj "dosedí". S prihliadnutím na nevykonanú časť predchádzajúceho trestu, na fakt jeho výrazne forenzne zmenšenej pričítanosti tempore criminis a na skutočnosť, že obvinený sa v čase rozhodovania už viac ako 9 mesiacov bezproblémovo podrobil nariadenému liečeniu, súd považoval tento predchádzajúci trest za dostatočný. Mám za to, že takéto uváženie súdu nijak nevybočilo z medzí sudcovskej úvahy, je dostatočne podložené konkrétnymi okolnosťami, a v žiadnom prípade nie je svojvoľné.

Pojmy ako individualizácia trestu, individuálna a generálna prevencia, pocit právnej istoty a spravodlivosti rezonujúci v spoločnosti apod. znejú síce pekne až vznešene, avšak" danom prípade je zrejmé, že Y. Z. sa nebude dopúšťať trestnej činnosti jedine vtedy, ak bude dodržiavať medikamentóznou a psychotherapeutickú liečbu svojho psychického ochorenia a bude abstinovať od alkoholu (z hľadiska individuálnej prevencie vnímam toto ako kľúčový bod). V tejto súvislosti sa podrobil ochrannému liečeniu psychiatrickému ústavnou formou z ktorého bol medzičasom dňa 17.01. 2018 prepustený, nakoľko mu bolo súdom zmenené na ambulantnú liečbu (prepúšťaciú lekársku správu prikladám v prílohe). Aj z uvedeného je zrejmé, že ochranné liečenie svoj účel plní. Účinok generálnej prevencie ukladaných trestov na obdobných páchatel'ov ako bol tempore criminis Y. Z., teda osoby s psychickými poruchami, so závislosťou od alkoholu a bez stabilného sociálneho zázemia, môže byť akurát naše zbožné pranie.

Y. Z. po prepustení z ústavného liečenia pokračuje vo svojej liečbe, sám a dobrovoľne navštevuje T. X. (lekárske nálezy v prílohe) a dohodol si v psychiatrickej ambulancii T. Q. L. v Trenčíne výkon ambulantného psychiatrického liečenia, kde je objednaný na 09.03.2018.

Y. Z. si na čas kým mu nebude nariadené vykonanie zvyšku trestu z ktorého bol podmienene prepustený, hľadá prácu a aktuálne postúpil do druhého kola výberového konania u obchodnej spoločnosti S & J Group s.r.o. (potvrdenie v prílohe). Býva v byte u svojej matky na adrese N. 3, XXX XX O., kde táto adresa je zároveň jeho adresou na doručovanie.

Vo vzťahu k prokuratúrou uvádzanej recidíve trestných činov krádeže možno uviesť len toľko, že vždy išlo o veci menšej hodnoty, prakticky nespeňažiteľné, čo len nasvedčuje tvrdeniam obžalovaného o nutkavých tendenciách (bez popretia viny), ktoré v tejto súvislosti pociťoval. Uvedeným obsedantným tlakom nasvedčuje aj indikovaná depotná liečba flufenazínom (Afluditen) u obžalovaného. Ako som už uviedol, obžalovaný trpí BAP, pričom pre manickú fázu tohto ochorenia je o. i. typické „strata prirodzených sociálnych zábran a z nej vyplývajúce správanie, ktoré je neprimerané daným okolnostiam“ a „zbytočne riskantné alebo ľahkomyselné správanie, pričom jedinec nerozpoznáva riziko jeho dôsledkov“.

Z hľadiska prevencie a nápravy a z hľadiska ochrany spoločnosti je u páchatelov trpiacich psychiatrickými poruchami (ak k spáchaní činu prišlo v súvislosti s týmito psychiatrickými poruchami - čo evidentne v našom prípade vzhľadom na znalecký posudok a vzhľadom na to, že už pri poslednom treste za prečin krádeže bolo obžalovanému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, prišlo) rozhodne účinnejšia sankcia ochranného liečenia, ako sankcia trestu. Samozrejme za predpokladu, že páchatel nie je tak narušený, že účel ochranného liečenia dosiahnuť nemožno. Uvedené však zrejme nie je prípad Y. Z., ktorý bol v kompenzovanom (vyváženom) stave prepustený do ambulantného liečenia.

Vzhľadom na uvedené, navrhujem odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.“

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na dôvodoch odvolania a navrhol vyhovieť jeho odvolaniu. Obžalovaný tiež zotrval na písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora a navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť. Dodal, že na okolnostiach života, práce a liečenia obžalovaného od doby podania vyjadrenia k dnešnému dňu nedošlo k žiadnym zmenám.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním prokurátora napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o uloženom treste, z obsahu odvolania a ich dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytýkané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaní prokurátora napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o uloženom treste je správny a zákonný.

Z odvolania prokurátora a vyššie citovaných dôvodov vyplýva, že prokurátor v napadnutom rozsudku namietal nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 44 Tr. zák. na zistené skutkové okolnosti prípadu, z ktorého dôvodu považuje rozhodnutie okresného súdu o treste za neprimerane mierne v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia prokurátora v dôvodoch odvolania by bola dôvodná v prípade absencie psychickej poruchy u obžalovaného, preukázanej vykonaným dokazovaním. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný v čase spáchania činu trpel psychickou poruchou, ktorá mala podstatný vplyv na konanie obžalovaného nielen v čase spáchania predmetnej trestnej činnosti, ale aj v čase spáchania jeho predchádzajúcej trestnej činnosti, čo našlo svoj odraz v uložení ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou v rámci predchádzajúceho odsúdenia obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T/135/2015 zo dňa 09.02.2016. V danom prípade tiež nebol spochybnený záver znalcov, podľa ktorého u obžalovaného, ktorý sa v minulosti nepodroboval liečbe, by mohla byť jeho prognóza nádejnejšia. Zo správnych skutkových zistení okresného súdu preto aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva,

že primárnym dôvodom páchania trestnej činnosti obžalovaného je neliečený duševný stav, pričom vhodne riadenou terapiou je možné eliminovať uvedenú príčinu opakujúcej sa trestnej činnosti v súlade s účelom trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. Ak teda okresný súd za tejto situácie na základe správne ustáleného skutkového stavu ku dňu svojho rozhodovania zistil, že obžalovaný sa úspešne podrobuje predchádzajúcim odsúdením uloženému ochrannému psychiatrickému liečeniu (zmena ústavnej formy liečenia na ambulantné), nemožno podľa názoru odvolacieho súdu dôvodne namietat' správnosť záveru okresného súdu, podľa ktorého v zmysle § 44 Tr. zák. je možné pokladať trest uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T/135/2015, zo dňa 09.02.2016 za súčasného uloženia ochranného ústavného psychiatrického liečenia podľa § 73 odsek 2 písm. c) Trestného zákona za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného. Preto sa odvolací súd nestotožnil s dôvodnosťou odôvodnenia odvolania prokurátora.

Následne odvolací súd nad rámec odvolaním vytýkaných väd preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu aj z hľadiska existencie prípadných chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zoberal na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania výrokov rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávanom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.